

วิธีดำเนินการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะทราบความต้องการรายการโทรทัศน์สำหรับการศึกษา
ของประชาชนในภาคเหนือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย
เป็นลำดับดังนี้คือ

1. สํารวจรายการโทรทัศน์ที่ส่งออกอากาศจากสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยของ 8
(ลำปาง)
2. สํารวจความต้องการ ความสนใจ และความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการชม
รายการโทรทัศน์ ประโยชน์และความรู้ที่ได้รับจากการชม รวมถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อ
การจัดรายการโทรทัศน์
3. เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศกับปริมาณ
ความต้องการรายการโทรทัศน์ของประชาชนในภาคเหนือ

วิธีการสำรวจรายการโทรทัศน์

การสำรวจรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการสำรวจตาม
ลำดับขั้นดังนี้

1. สํารวจรายการโทรทัศน์ โดยการสอบถามเจ้าหน้าที่ของสถานีโทรทัศน์ จากเอกสาร
สารแจ้งรายการโทรทัศน์ประจำเดือน และจากการติดตามชมรายการโทรทัศน์ด้วยตนเอง ราย
การที่ทำการสำรวจครั้งนี้ได้เลือกรายการที่สถานีโทรทัศน์ออกอากาศในเดือนมกราคม พ.ศ. 2519
เพียงเดือนเดียว ทั้งนี้เพราะรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศในแต่ละเดือนมักจะคล้าย ๆ กัน
2. บันทึกเวลารายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศตลอดเดือนมกราคมว่าแต่ละรายการทาง
สถานีโทรทัศน์ได้ออกอากาศเป็นปริมาณมากน้อยเท่าใด

วิธีการสำรวจความต้องการรายการโทรทัศน์ของประชาชน

ในการสำรวจความต้องการ ความสนใจ และความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการชมรายการโทรทัศน์ ประโยชน์และความรู้ที่ได้รับจากการชม รวมถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดรายการโทรทัศน์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถาม ได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องโทรทัศน์ เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2 สร้างแบบสอบถามขึ้นมา เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด และแบบประเมินค่า

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยและกรรมการที่เกี่ยวข้องตรวจและแก้ไขข้อบกพร่อง

1.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนในเขตเทศบาลนคร เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์และปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์

1.5 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปสอบถามประชาชนในภาคเหนือ

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรจากการสุ่มตัวอย่างจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือ กรวี่เรือนและประชาชนผู้ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างจังหวัด ไต่แบ่งจังหวัดในภาคเหนือออกเป็น 2 กลุ่ม¹ คือ

2.1.1 ตอนบน ประกอบด้วยจังหวัด แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย น่าน ลำพูน ลำปาง และแพร่

¹สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานผลเบื้องต้นการสำรวจวิทยุและโทรทัศน์ทั่วราชอาณาจักร, พ.ศ. 2517, (โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2518), หน้า 3.

2.1.2 ตอนล่าง ประกอบด้วยจังหวัด ทาก สุโขทัย อุตรดิตถ์
กำแพงเพชร พิจิตร อุทัยธานี นครสวรรค์ พิษณุโลก และเพชรบูรณ์

ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างจังหวัดด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายเป็นจำนวนร้อยละ 30
ของจังหวัดในแต่ละกลุ่ม ซึ่งได้แก่จังหวัดเชียงใหม่ แพร่ ทาก สุโขทัย และอุตรดิตถ์
รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างจังหวัดรวมทั้งสิ้น 5 จังหวัด

2.2 กลุ่มตัวอย่างครัวเรือน ได้สุ่มตัวอย่างครัวเรือนที่อยู่ภายในเขต
เทศบาลของกลุ่มตัวอย่างจังหวัดที่เลือกได้ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยขอความร่วมมือ
จากทางโรงเรียนสตรีประจำจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเลือกสุ่มเด็กนักเรียนระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งที่บ้านมีเครื่องรับโทรทัศน์และอยู่ในเขตเทศบาลได้จำนวนเขต
เทศบาลละ 120 ครัวเรือน รวมครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 600 ครัวเรือน (สาเหตุที่
ไม่นำครัวเรือนที่อยู่นอกเขตเทศบาลหรือในเขตสุขาภิบาลเป็นครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างด้วย
เพราะเนื่องจากว่าจำนวนเครื่องรับโทรทัศน์ในเขตสุขาภิบาลภาคอื่น ๆ ยกเว้นภาคกลาง
มีจำนวนเครื่องรับโทรทัศน์น้อยมากจนไม่สามารถจะใช้วิธีสำรวจด้วยตัวอย่างให้ได้ผลดี
เพียงพอที่จะเชื่อถือได้)²

2.3 ในการเลือกผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละครัวเรือนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ได้ให้เด็กนักเรียนเป็นผู้พิจารณาโดยสุ่มตัวอย่างจากสมาชิกทุกคนในครัวเรือนที่มีอายุระหว่าง
15 - 60 ปี ได้รับการศึกษาไม่สูงกว่าระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่า และเป็นผู้ที่ไม่อยู่ใน
ระหว่างการศึกษาในระบบโรงเรียน ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างประชากรรวมทั้งสิ้น 600 คน

3. การแจกแจงและรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้มอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นดังกล่าวแล้วให้แก่
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีประจำจังหวัดในภาคเหนือ ที่มีภูมิลำเนา
อยู่ในเขตเทศบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้นำไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างประชากร

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 5.

3.2 ก่อนมอบแบบสอบถามให้แก่มัคคุเทศก์แบบสอบถามไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยได้ชี้แจงถึงความมุ่งหมายของการวิจัย เทคนิคในการเลือกประชากร และรายละเอียดต่าง ๆ ให้มัคคุเทศก์แบบสอบถามไปสอบถามเข้าใจก่อน

3.3 รวบรวมแบบสอบถามคืนจากมัคคุเทศก์แบบสอบถามไปสอบถาม ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 520 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.67 ของแบบสอบถามที่แจกไป ทำการคัดเลือกแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์รวมทั้งสิ้น 406 ชุด คิดเป็นร้อยละ 78.08 ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

วิธีการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่าง

ปริมาณรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศกับปริมาณความต้องการรายการโทรทัศน์ของประชาชน

การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศกับปริมาณความต้องการรายการโทรทัศน์ของประชาชน ผู้วิจัย ได้ดำเนินการโดยนำค่าร้อยละของปริมาณรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศกับค่าเฉลี่ยของปริมาณความต้องการรายการโทรทัศน์ของประชาชน มาหาค่าสหสัมพันธ์จากตำแหน่งของคะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์รายการโทรทัศน์แต่ละรายการ ได้ทำการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากเอกสารการแจ้งรายการของทางสถานี และจากการติดตามชมรายการโทรทัศน์ด้วยตนเอง และบันทึกเวลาออกอากาศของรายการโทรทัศน์แต่ละรายการแล้วนำมาหาค่าร้อยละในแต่ละรายการ
2. การวิเคราะห์ความต้องการ ความสนใจ และความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการชมรายการโทรทัศน์ ประโยชน์และความรู้ที่ได้รับ รวมถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดรายการโทรทัศน์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจากผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อคัดเลือกรวบรวมเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาทำการวิเคราะห์

2.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ซึ่งคัดเลือกได้จำนวนทั้งสิ้น 406 ชุดมาแจกแจงความถี่ โดยพิจารณาแต่ละข้อของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ยน้ำหนัก ซึ่งได้กำหนดน้ำหนักของการประเมินค่าเป็น 6 ระดับ คือ

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1
ไม่เลย	มีค่าเท่ากับ	0

นำเอาความถี่ที่ได้จากแบบสอบถามแต่ละข้อไปหาค่าเฉลี่ยของการประเมินค่าในแต่ละข้อโดยวิธีสูตร³

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ คือค่าเฉลี่ย

$\sum fx$ คือผลรวมของน้ำหนักแต่ละข้อ

N คือจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2.3 นำค่าเฉลี่ยของการประเมินค่าในแต่ละข้อของแบบสอบถามแยกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษาของประชากรแล้วนำมาเปรียบเทียบกันในทุกหัวข้อในเรื่องความต้องการ ความสนใจ และความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการชมรายการโทรทัศน์ ประโยชน์และความรู้ที่ได้รับ รวมถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดรายการโทรทัศน์

³ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, (พระนคร, ไทยวัฒนาพานิช, 2515), หน้า 41.

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศกับปริมาณความต้องการรายการโทรทัศน์ของประชาชน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์โดยนำค่าร้อยละของรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศกับค่าเฉลี่ยของความต้องการรายการโทรทัศน์ของประชาชนมาหาค่าสหสัมพันธ์จากตำแหน่งของคะแนน (Spearman's rank - difference correlation) โดยใช้สูตร⁴

$$p = 1 - \frac{6 \sum D^2}{N(N^2 - 1)}$$

เมื่อ p แทนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากผลต่างของตำแหน่งคะแนน

$\sum D^2$ แทนผลบวกของกำลังสองของผลต่างของตำแหน่งคะแนนแต่ละคู่

N แทนจำนวนรายการทั้งสิ้น

⁴ เรืองเคียวกัน, หน้า 104.